

Protestantse wijkgemeente (i.w.) Zoetermeer-Noord, Orde van dienst.

Datum: 6 mei 2012

Locatie: ONC

LITURGIE A

KOMEN

Lied voor de dienst Bundel ONC/Ichthus 28: 1, 4, 5 "De vreugde voert ons naar dit huis".

Welkom

Aanvangslied: Bundel ONC/Ichthus 28: 6

Moment van stilte

Begroeting en bemoediging

Psalm van de Zondag: Psalm 98: 1

* Kyrie, besloten met de woorden 'daarom roepen wij:' en gezongen kyrie

Opmaat voor het kyrie.

Dodenherdenking.

Wie herdenk je?

Welk leed staat centraal?

Bevrijdingsdag

Welke vrijheid vieren we?

Wat doen wij met onze vrijheid?

Schuld

Wie was fout?

Wie was goed?

Er bestaat geen oorlog zonder misbruik.

Er bestaat geen heilige oorlog.

Er bestaan geen zuivere helden en geen pure monsters.

Guerillastrijders kunnen bevrijders worden.

Bevrijders kunnen veranderen in moordmachines.

Zelfs vredesmissies kunnen veranderen in de hel.

Er zijn daders

Er zijn slachtoffers.

Ze verschillen - maar ze zijn elkaars verwanten omdat ze allebei mens zijn.

Er zijn ouders, broers en zussen, kinderen die rouwen om slachtoffers.

Er zijn ouders, broers en zussen, kinderen die rouwen om daders.

Beide mens van vlees en bloed, die komen te staan voor Gods aangezicht.

[...]

Leed met elkaar vergelijken is zinloos.

Je doet altijd of de één of de ander tekort.

Deze week hebben besluiten en mediaberichten mensen gekwetst en teleurgesteld.

We kunnen elkaar aan ieders leed overlaten.

We kunnen elkaar bijstaan.

We kunnen naast elkaar staan: mensen, onderweg naar Gods toekomst.

[...]

Vergeving is in de kerk soms te snel gevraagd van slachtoffers.

Daders zijn in de kerk soms te licht vrijgesproken.

Verzoening wordt vaak afgedwongen om zakelijke belangen of de lieve vrede.

[...]

Jezus hield het uit, liet de verschillen staan.

Jezus hield het uit, omdat hij onder de verschillen de mens zag.

Zó kon hij de vijand liefhebben - omdat hij de mens bleef zien.

Laten wij bidden...

voor de boer die zijn ploeg laat staan
voor de herders die niet meer verder gaan
voor de meester die niet meer durft vertellen
voor de dokter die niet meer kan genezen

voor de held die ontdekt dat hij ook maar een mens is
voor de geweldenaar die zijn vuist niet meer krijgt opgericht
voor de brug te ver die vergeving heet
voor de schuldenaar die van de gevolgen weet

Daarom roepen wij...

voor elke Judas, belast en beladen door eigen daden
voor het onschuldig bloed, door hem vergoten en verraden,
voor de zwartste ogenblikken, dat we oog in oog met onszelf staan,
voor de zwartste gedachten, die we het liefst achter ons laten

voor degenen die de moed hebben verloren
voor hen wier hart door bitterheid is bevroren
voor de rechtelozen, de armen van de aarde
voor degenen die door cijfers ontdaan worden van hun waarde

Daarom roepen wij...

Voor onze bitsige bijtende woorden
voor onze leugens en onze achterklap
voor de angsten en slapeloze nachten
voor 't verdriet dat niet geweten is

voor de priester die zijn gebed vergeet
voor de rechter die geen raad meer weet

voor het paradijs dat we verloren
voor onze levenslange ballingschap

Daarom roepen wij...

* Opmaat naar het Gloria

En ondertussen, roepend uit de diepte, vertrouwen wij op de God die ons niet verlaat.

Die zijn almacht in dienst stelt van zijn vaderschap.

En niet loslaat waar hij aan begint.

Zingen zo ons loflied uit Gezang 409: 1

* Glorialied: Gezang 409: 1

WOORD

Gebed om licht van de Geest

Moment met de kinderen

Verhaal: *Een afspraak met God*

Lied met de kinderen Bundel ONC/Ichthus 157: 1, 2, 3, 4 "Wat vraagt de Heer nog meer van ons.."

Bijbellezing Ex. 18: 13-27

Psalm 133: 1, 2, 3

Bijbellezing Handelingen 6: 1-7

Lofzegging

Preek

Gemeente des HEREN,
zusters en broeders,

Het boek Handelingen is een bewegingsboek.

Er zit vaart is.

En de mensen van de vroege gemeente heten 'mensen van de weg'.

Ze hebben een doel voor ogen, en willen daar naar toe.

Het verhaal van de heling moet naar buiten.

Voor ieder mens een woord van leven.

Maar onderweg komen er regelmatig momenten voor waarbij de vaart wordt opgehouden.

Zoals door wat er in Handelingen 6 wordt beschreven.

Het valt niet helemaal mee om die tekst anders te lezen dan je gewend bent.

Mogelijk zijn er onder u ook die bij Handelingen 6 meteen denken aan diakenen.

Nu, als dat al klopt zijn het op zijn minst evangeliserende diakenen geweest.

Dat hoeft elkaar niet te bijten, maar het is wel goed om dat eens te zeggen.

Maar of het hier nu gaat om de instelling van het diaken-ambt?

Legt Lucas hier de basis voor onze kerkorde?

Past dat wel bij een gemeente onderweg?

En: hebben we de angel van het verhaal dan wel te pakken?

Wat gebeurt er dan?

De kleine gemeente in Jeruzalem groeit.
En met groei komen er ook problemen: niet elk contact is even intensief.
Mensen raken tussen wal en schip, buiten zicht, of hoe je het ook noemt.
Kortom: er worden mensen overgeslagen in de dagelijkse ondersteuning.

Incidenteel kan dat gebeuren.
Maar het begint op te vallen als er een taalscheiding zichtbaar wordt.
Het waren vooral de Griekssprekende gemeenteleden die er bekaaid van af kwamen.
En dan wordt het pijnlijk.
Want dan is er geen toeval of pech, maar is er ergens vooroordeel ingeslopen.
Discriminatie zo je wilt.
Of mogelijk nog scherper: etnische scheiding.
Mogelijk dat hier nog een oud vijandsbeeld doorklinkt.
In de vrijheidsstrijd onder de Makkabeën schijnt het woord 'griekssprekend' min of meer dezelfde betekenis te hebben gekregen als 'vijand'.

Hoe scherp het precies ligt is lastig vast te stellen.
Maar dat het niet goed is wat er gebeurt, dat is duidelijk.
Buitensluiting verdraagt zich niet met het evangelie.

Handelingen is echter ook het boek van:
    Het bloed kruipt waar het niet gaan kan...
En daarom wordt eigenlijk heel gewoon, onopgesmukt, verteld dat buitensluiting toch kan voorkomen.
En het wordt verteld om duidelijk te maken dat het de gemeente van haar doel afhoudt.
Het haalt de gang uit de beweging die er gaande is.

Handelingen is het boek voor de tweede en derde generatie christenen.
De christenen die ontdekten dat de wereld *niet* radicaal was veranderd door Pasen en Pinksteren.
Ze ontdekten dat de komst van Jezus Christus op een andere manier doorwerkte dan zij hadden verwacht.

Lucas is de theoloog die antwoord probeert te geven op de kritische vraag vanuit het Jodendom:

    Waarom brengt deze Jezus, die jullie de Messias noemen, niet de wereldvrede?

Handelingen is het evangelie over de vraag:
    Hoe vrij kun je zijn, zolang Jezus nog vertoeft te komen?

En in zijn verhalen verbergt Lucas wijze adviezen, schetst hij een denkrichting die de tweede en derde generatie verder helpt.
Adviezen die de kerk tot op vandaag in beweging houdt.
Onderweg houdt.

Wat in dit verhaal meteen opvalt is dat de twaalf apostelen weigeren om zich te laten vertragen door het probleem dat boven tafel is gekomen.
Ze gaan er niet eerst uitgebreid voor zitten.
Ze stellen geen commissie in.

Ze weigeren zich er door in beslag te laten nemen, maar ze treffen adequate maatregelen.

Hebben ze gekeken en geluisterd naar de situatie van Mozes?
Mogelijk.

Wat ook opvalt is dat er geen veroordeling en geen ach-en-wee klinkt.
Er zit een nuchtere erkenning in van het leven in het nog-niet.
Het leven dat nog geen hemel op aarde is.

Ze verbreden direct de groep mensen die zich toeleggen op gebed en bediening van het woord.

6:2 De twaalf roepen
de menigte van de leerlingen tot zich
en zeggen: het is ook niet juist
als wij het spreken over God nalaten
om tafels te bedienen;
6:3 ziet dan om, broeders, naar
zeven mannen van goed getuigenis
uit uw midden,
vol van Geest en wijsheid,
die wij zullen aanstellen
over wat hierin nodig is;
6:4 en wij zullen ons toeleggen
op het gebed
en de bediening van het woord!

Het is volgens mij niet zo dat ze een stuk van hun werk toevertrouwen aan een paar specialisten.

Nee, inmiddels kan ik het niet anders meer dan zó lezen:
de twaalf versterken hun team met de zeven.

Ze betrekken anderen bij hun verantwoordelijkheid - zoals Mozes deed op voordracht van zijn schoonvader.

En daarmee overwinnen ze een cultuurprobleem.

Omdat ze zich richten op voortgang, verder kunnen op weg naar hun doel.

Wel valt op dat de namen van de zeven nogal Grieks aandoen.

Ze verbreden dus niet zomaar hun team, maar zorgen dat ze van meer markten thuis zijn.

Ze leren hun talen te spreken.

Ze geven zelf praktisch vorm wat ze op Pinksteren leerden: dat er een woord *is* voor een ieder, en dat taal en cultuur daarin geen belemmering hoeven te vormen.

Omdat je onder andere tolken hebt.

Maar het is niet alleen een snelle, praktische oplossing.

Er zit een diepere laag onder.

De twaalf hebben ook afgezien van hun eigen belangen -

anders zouden ze de gelederen hebben gesloten
en iets gezegd hebben over integratie en het leren van de taal.
Ze zijn niet in de stress geschoten -
anders zouden ze de teugels niet uit handen hebben durven geven
en anderen er zeker niet bij hebben betrokken.
Ze zijn niet angstig geworden -
dankzij een helder doel:
gebed en woordbediening met het oog op allen, ongeacht taal en cultuur.

De vaart van hun beweging mocht niet verminderen.
En daar zijn ze in geslaagd.
Omdat ze niet vasthielden aan het getal 12, alsof dat de doorslag zou geven.
Hier reeds worden grenzen open gegooid.
En daarmee wordt de vaart erin gehouden.
Het evangelie voor Aramees sprekenden, voor Griekssprekenden, voor Cornelius de
Hoofdman, enzovoorts, enzovoorts.

Ze blijven op weg gaan, die tweede en derde generatie christenen.
Zonder zich van allerlei zekerheden te voorzien.
Ze delen wat ze hebben, zonder bang te zijn zelf tekort te komen.
Ze wortelen niet, maar wandelen voort.
Zomaar te gaan met een stok in de hand...
Het is net een nomadenvolk.

Zomaar te gaan:
met een doel voor ogen
elke dag nieuwe dingen
soms aangenaam, soms onaangenaam
elke dag nieuwe antwoorden,
om samen voort te gaan.

Zomaar te gaan:
elke dag in de voetsporen van hun opgestane Heer,
stil en aandachtig luisterend, zoekend, vragend naar de weg,
elke dag open voor de leiding van de Geest.
Amen.

Muziek
Kinderen komen terug

ANTWOORD

Gezamenlijk gesproken geloofsbelijdenis

Voorbeden, Stil gebed
(mededelingen en) Gaven
Zingen: Gezang 411: 14

TAFEL

Tafelgebed: "Naar u zijn wij op weg" (dienstboek);
gezamenlijk gebeden 'Onze Vader';

Vredeswens

Uitdelingswoorden;

We delen brood, wijn en druivensap (ondertussen zingen we - in twee blokjes - :

Gezang 75: 1, 2, 3; 10, 11, 12);

Dankgebed

GAAN

Slotlied Bundel ONC/Ichthus 183: 1, 2, 3 (“zomaar te gaan”)

Zegen beantwoord met driemaal “amen”

Zegen